

Feijenoord: smeltkroes en sociale springplank

In 2014 is Feijenoord een deel van Rotterdam waar saamhorigheid en veelkleurigheid, rechtvaardigheid en ontplooiing centraal staan.

In Feijenoord voelt iedereen zich thuis en zich veilig. Er is geen plaats voor gevoelens van 'wij en zij'. Onze bewoners vertegenwoordigen alle kleuren van de regenboog en waarderen elkaars bijdrage aan Feijenoord. Samenleven gebeurt op grond van gedeelde normen en waarden, met ruimte voor ieders eigenheid. We vormen één Feijenoord en één Rotterdam. Feijenoord is een schitterende smeltkroes.

In Feijenoord gaan mensen rechtvaardig met elkaar om. Schrille tegenstellingen tussen arm en rijk, tussen verschillende wijken, tussen groen en steen en tussen piekfijne en verloederde gebieden verdwijnen. Iedereen in Feijenoord heeft de kans om aan zijn armoede te ontsnappen en maatschappelijk carrière te maken. Daarom doen we op een beroep op iedereen om zijn lot in eigen hand te nemen en zich in te spannen voor zijn eigen ontplooiing - door werk, opleiding en deelname aan de samenleving. Mensen die in Feijenoord wonen ontwikkelen zich.

De PvdA maakt het mogelijk

Om van onze smeltkroes een sociale springplank te maken zorgt de PvdA voor:

Mooi Feijenoord!	2
Aanvalsprogramma Armoede	3
Veilig Feijenoord	4
Eén Feijenoord	4
Beter opgeleide Feijenoorders	5
Zorg voor welzijn van jong en oud	6
Schoon en groen voor iedereen	7
Goed wonen in goede en betaalbare huizen	8
Economie	8

Mooi Feijenoord!

Feijenoord is een bijzonder deel van Nederland. Al meer dan een eeuw is het een aankomstplaats voor mensen die vooruit willen in de wereld. Gelukkig slagen velen daar ook in. We mogen daar trots op zijn. En deze trots moet voelbaar worden in Feijenoord. Voor de Feijenoorders zelf, maar ook voor de buitenwereld, om die te laten weten hoe mooi dit stuk van Rotterdam-Zuid is. We organiseren jaarlijks een aantal evenementen om de monumenten van Feijenoord in de schijnwerpers te zetten. Aandacht voor Vreewijk, voor het Noordereiland, de Kiefhoek, het Patrimoniumshof, de Hef. Maar ook voor andere mooie plekjes in de onze deelgemeente, met elk hun eigen geschiedenis. Voor een van de grootste markten van Nederland. En zeker ook voor al die vrijwilligers die zich inzetten voor hun buurt en hun bureu. Al deze pluspunten horen bij Feijenoord en vormen de bouwstenen voor een sterkere deelgemeente.

De vele culturen die hun plek gevonden hebben in Feijenoord worden ook gebruikt om de deelgemeente een nieuw gezicht te geven. Door het creëren van landencentra wordt de band die veel Feijenoorders hebben met andere landen gebruikt om zowel cultureel de verscheidenheid uit te dragen en om de handel met deze landen en in producten daarvandaan te bevorderen. Het China Centre op Katendrecht kan navolging vinden door centra gericht op andere landen een plek in de deelgemeente te geven.

Acties van de deelgemeente:

- **Aanleg van de voetgangersbrug tussen Wilhelminapier en Katendrecht**
- **Maasoever, architectonische en andere monumenten worden publiekstrekkingen voor bijvoorbeeld stadswandelingen**
- **Een jaarlijks terugkerend Afrikaanderfestival waarop artiesten met een achtergrond in Feijenoord optreden. Daarnaast meer ruimte voor evenementen in de openbare ruimte, op het Afrikaanderplein en het Deliplein, in het Zuiderpark. Het zet Feijenoord op de kaart en dat is goed voor lokale ondernemers**
- **Voetbalclub Feyenoord krijgt een zichtbaardere plaats in de deelgemeente. Onder haar vlag wordt jaarlijks het grootste straatvoetbaltoernooi van Nederland georganiseerd**
- **Proef Feijenoord! De internationale keuken van Feijenoord wordt met medewerking van topkoks uit Feijenoord en van de Wilhelminapier tot een eendaags culinair festival**
- **De deelgemeente zorgt dat eigenaren van beeldbepalende panden deze goed onderhouden. Bij nieuwbouw en herstructurering zorgt de deelgemeente voor hoogwaardige architectuur**
- **De PvdA wil dat behalve het China Centre ingezet wordt op de ontwikkeling van verschillende landencentra in Feijenoord die zowel de culturele als commerciële band opbouwen met landen waaruit veel Feijenoorders afkomstig zijn**

Aanvalsprogramma Armoede

Vijf van de acht wijken van Feijenoord zitten onder de armoedegrens. De PvdA wil deze armoede wegnemen en alle bewoners kansen bieden om hun situatie te verbeteren. Oorzaken van armoede worden aangepakt, zeker in deze vijf wijken. De PvdA maakt zich sterk voor een Aanvalsprogramma Armoede. Alle bestaande en nieuwe regelingen pakken de armoede gericht aan, per wijk en per buurt. Dit wordt een jaarlijks terugkerend en jaarlijks te actualiseren programma om armoede te voorkomen en armoede te verhelpen. Onderdelen van dit aanvalsplan zijn:

- **De formulierenbrigade komt vaker in de vijf armste wijken, om ervoor te zorgen dat alle beschikbare regelingen ook daadwerkelijk worden gebruikt. De formulierenbrigade krijgt een doorverwijsfunctie, om ervoor te zorgen dat mensen ook meedoen aan sociale netwerken. Het aantal mensen dat recht heeft op bijzondere bijstand en deze bijstand ook krijgt, moet aanzienlijk omhoog**
- **Iedereen moet eenmaal per week deelnemen aan sport- en cultuuractiviteiten kunnen deelnemen. De deelgemeente zorgt dat iedereen die daar recht op heeft een Rotterdampas krijgt**
- **Alle hulp- en dienstverleners moeten oog hebben voor het signaleren en bestrijden van armoede. Daarbij denken we aan het interventieteam, het opbouwwerk, het welzijnswerk, de gebiedsregisseurs van deelgemeente en corporaties. Dit aspect wordt meegewogen in de beoordeling van de effectiviteit van de hulp- en dienstverlening**
- **Gerichte begeleiding van werklozen naar een baan. De deelgemeente zorgt voor goede afspraken met het UWV en de gemeentelijke diensten, zodat alle jongeren een baan, een stageplaats of een opleiding hebben**
- **Bestrijding van laaggeletterdheid onder alle bevolkingsgroepen**
- **Aanpak van de 'cultuur van de armoede' waarin het normaal is geworden om niet te werken. We moeten ervoor zorgen dat mensen kennis maken met werk, de kans krijgen om in de eigen buurt actief te worden, dat werken meer oplevert en aantrekkelijker wordt dan een uitkering krijgen**
- **Het voorkomen van schooluitval en het stimuleren van een schoolcarrière van basisschool tot MBO en hoger onderwijs**
- **Het vergroten van het aantal tweeverdieners. Samen werken is een van de effectiefste manieren om aan armoede te ontsnappen. Als een van beiden zijn baan verliest, compenseert het aanvullende inkomen het verlies. Werk zorgt ook voor participatie in de samenleving en voor economische zelfstandigheid. Er worden bewustwordings- en opleidingsbijeenkomsten in de wijken georganiseerd**

Veilig Feijenoord

Feijenoord is de laatste jaren veiliger geworden. Toch dreigen criminaliteit en overlast steeds weer de kop op te steken en voelen mensen zich niet veilig. De PvdA wil zich sterk blijven maken om voor een veilig Feijenoord. Wij zijn voor een keiharde aanpak van overlastgevers en criminelen, waarbij onorthodoxe maatregelen niet worden geschuwd. In een aantal wijken moet méér gebeuren, bijvoorbeeld in Hillesluis en in de wijk Feijenoord. Op straat wordt de veiligheid gehandhaafd, sociale maatregelen zorgen voor grotere veiligheid 'achter de voordeur'.

Acties van de deelgemeente:

- **De buitenruimte moet zo zijn ingericht dat iedereen zich veilig kan voelen. De verlichting moet goed zijn, onveilige plekken worden afgesloten, etc. Straten worden schoner en helder, er is een speciale inzet gekoppeld aan de Veiligheidsindex en Sociale Index. In de mindere wijken wordt méér schoongemaakt.**
- **De score op de veiligheidsindex moet omhoog. Wij willen meer agenten in de wijken die veiliger moeten worden. Overlastgevende groepen worden keihard aangepakt**
- **Huiselijk geweld is een steeds zichtbaarder probleem. Hulpverleners worden getraind in het herkennen van huiselijk geweld. Slachtoffers en daders en krijgen meer hulp**
- **In Feijenoord voelen mensen en organisaties zich samen verantwoordelijk voor elkaars veiligheid**

Eén Feijenoord

Feijenoord is een mozaïek van culturen en bevolkingsgroepen. De PvdA daagt al deze groepen uit om hun bijdrage te leveren aan het samenleven in onze deelgemeente. Daarbij hoort ook de oproep aan deze verschillende groepen om zichzelf te ontwikkelen en over de grenzen van de eigen groep of cultuur heen te kijken. De verschillende culturen die Feijenoord herbergt, zijn een verrijking voor onze deelgemeente. Al deze culturen hebben hun vrijheid binnen de grenzen van de wet. Verschillende mensen of groepen mensen mogen elkaar niet een bepaalde cultuur opleggen en ze laten elkaars keuzevrijheid intact. Het bestaan van al deze verschillende culturen en van groepen van bewoners binnen Feijenoord mag er niet toe leiden dat ze allemaal langs elkaar heen leven. De PvdA wil het onderlinge contact bevorderen en de samenwerking stimuleren, zowel tussen bureaus die tot een verschillende bevolkingsgroep behoren, als tussen organisaties met een verschillende achterban.

Acties van de deelgemeente:

- **Het starten van een project waarbij organisaties 'hun deuren openzetten'. Bewoners en organisaties die met anderen in de wijk samenwerken krijgen ondersteuning. Deze ondersteuning richt zich vooral op activiteiten waarbij de culturele dialoog wordt bevorderd**
- **Het aanbieden van cursussen voor inburgering en taalles en het steunen van vrijwilligersorganisaties die dit zelf doen**

- **Het bevorderen van kadervorming door het aanbieden van cursussen aan vrijwilligers**
- **Het ondersteunen van bewoners die activiteiten op buurt- of straatniveau organiseren, met geld en met maatregelen**
- **Het opzetten van projecten ter bestrijding van discriminatie en racisme. De deelgemeente spreekt mensen actief aan op discriminerend gedrag**
- **Religie en cultuur mogen mensen niet het recht ontzeggen om aan de samenleving deel te nemen, bijvoorbeeld om meisjes niet naar school te laten gaan of homo's te discrimineren**

Beter opgeleide Feijenoorders

Voor de PvdA is onderwijs het belangrijkste instrument om maatschappelijk carrière te maken. Het gaat daarbij om het opdoen van kennis en vaardigheden, om het overdragen van normen en waarden en om de kennismaking met alle facetten van de samenleving. Zoals het gymnasium op studiereis naar Rome gaat, zo dient het onderwijs in Feijenoord te zorgen voor een verbreding van het perspectief.

De PvdA vindt dat de basiskwaliteit van het onderwijs in Feijenoord zo hoog mogelijk moet zijn, zodat leerlingen ook een hoger niveau kunnen bereiken. Juist in een deelgemeente waar veel kinderen zich uit een achterstandssituatie moeten vechten is de kwaliteit van het onderwijs essentieel. Helaas is deze niet in alle gevallen optimaal, zeker in wijken waar de uitgangspositie van kinderen toch al slechter is.

Acties van de deelgemeente:

- **Alle scholen in Feijenoord krijgen cultuur- en sportonderwijs. Wij zijn voorstander van een schoolcampus in Bloemhof, op de Putse knoop, waar verschillende scholen verbonden worden met sport- en cultuurvoorzieningen**
- **Het stimuleren van een betere doorstroming van kinderen in het onderwijs. We ondersteunen 'ambitieuze keuzes' door jongeren. Daartoe geven we aanvullende taallessen en taalbegeleiding en komen er schakelklassen voor jongeren die een jaar extra nodig hebben om de goede keuze te maken. Er komt actieve ondersteuning van jongeren en hun ouders bij het maken van de schoolkeuze. Hiertoe wordt een steunpunt ingericht bij de deelgemeente dat ook kan doorverwijzen als ouders achterstanden constateren. Als aanvulling op de Cito-toets (terugkijkend: wat kun je?), wordt geëxperimenteerd met een ambitietoets (vooruitkijkend: wat wil je?)**
- **Er moeten meer Feijenoordse jongeren naar HBO en universiteit. In 2014 moet hun aantal met 25% zijn gestegen. Er komen speciale acties, zoals een buddyprogramma en 'Erasmus in de wijk'**
- **Feijenoord dient gericht bemoediging te hebben met het onderwijs in haar deelgemeente, onder meer door de bereikbaarheid te vergroten en de buitenruimte en de samenwerking tussen scholen te verbeteren. De deelgemeente zet een 'schoolindex Feijenoord' op waaruit de kwaliteit van het onderwijs blijkt**

- **Het aanbieden van volwassenenonderwijs binnen de deelgemeente. Waren het vroeger vooral meisjes en vrouwen die een tweede kans moesten krijgen, nu zijn dat vooral jongens en mannen. Na de moedermavo nu dus ruim baan voor de vaderhavo!**
- **Het uitbannen van analfabetisme door deelname aan het actieplan Laaggeletterdheid**

Zorg voor welzijn van jong en oud

De PvdA wil dat iedereen zich zo veel mogelijk zelf kan redden. Mensen moeten de gelegenheid hebben om zichzelf te ontplooiën, als persoon en binnen de samenleving. Velen slagen daar op eigen kracht in, maar voor veel bewoners zijn hulp en een duwtje in de rug hard nodig. Hulp om de dagelijkse boodschappen te doen, om sociale contacten te leggen of om te worden aangekleed. Maar bijvoorbeeld ook om de hoge babysterfte in Feijenoord terug te dringen.

Op het gebied van hulp en advies bieden kent de deelgemeente het Maatschappelijk Werk, het Schoolmaatschappelijk Werk, het Jongerenwerk en het Ouderenadvieswerk. Via het centrum voor Jeugd en Gezin kunnen bewoners op verschillende onderwerpen advies en ondersteuning krijgen, onder meer bij schuldhulpverlening, opvoeding, scholing en werk. Het gaat hierbij om de inzet van professionals. Daarnaast wil de PvdA stimuleren dat bewoners en groepen zichzelf emanciperen.

Acties van de deelgemeente:

- **Zorgen dat in Feijenoord woonservicegebieden komen. Een woonservicegebied is een prettige wijk of buurt waarin specifieke doelgroepen, zoals ouderen en gehandicapten, zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen doordat daarin allerlei voorzieningen zijn samengebald**
- **Waar nodig krijgen ouders ondersteuning aangeboden, om zo de babysterfte, die momenteel veel te hoog is, terug te dringen**
- **Het verbeteren van het bereik van de welzijnsinzet onder alle bevolkingsgroepen**
- **Het ontwikkelen van gezondheidscentra waar onze inwoners advies krijgen voor een beter leefpatroon**
- **Jong en oud laten sporten door het stimuleren van schoolsportverenigingen en duimdruppen**
- **Voor ouderen bestaan er activiteiten die zijn gericht op ontmoeting en dagbesteding. Daarnaast is er gratis Openbaar Vervoer. Allemaal dingen om ouderen actief en betrokken te houden bij de samenleving en hun sociaal isolement te voorkomen**
- **Het aanbieden van opvoedingsondersteuning voor kwetsbare groepen**

Schoon en groen voor iedereen

Binnen de dichtbevolkte en dichtbebouwde deelgemeente is de buitenruimte schaars. Dan moet deze zeker van goede kwaliteit zijn. Goed onderhoud en goed schoonhouden is een eerste stap om ervoor te zorgen dat iedereen zich thuis voelt op straat. Wij stimuleren het gevoel van verantwoordelijkheid van de bewoners zelf daarvoor. Daarom betrekken wij hen bij de inrichting van de buitenruimte. Het uitgangspunt is dat deze schoon, veilig en voor iedereen toegankelijk is. Daarnaast maken wij ons in dichtbebouwde gebieden sterk voor verdunning en vergroening. In onze deelgemeente wonen veel kinderen en jongeren, met name in buurten met weinig openbare ruimte. Dat vraagt om voldoende ruimte om veilig te kunnen spelen.

Acties van de deelgemeente:

- **Voor de wijken Afrikaanderwijk, Bloemhof, Feijenoord en Hillesluis worden groenplannen gemaakt om het aantal vierkante meters en de kwaliteit van het groen te vergroten. Een onderdeel van deze vergroening is de 'verblauwing': water is een kracht van Feijenoord die beter benut wordt dan nu**
- **Het zorgen voor een goede toegankelijkheid van de buitenruimte voor gehandicapten**
- **Extra vegen op bijzondere momenten, zoals rond Oud en Nieuw**
- **Er komen meer binnensportvoorzieningen door de bouw van nieuwe sporthallen en multifunctionele accommodaties. Ook komen er meer buitensportmogelijkheden in de vorm van sport- en speelveldjes. Elke wijk krijgt in de komende raadsperiode ten minste één pannakooi. Speelplaatsen en speeltuinen worden goed onderhouden**
- **Bewoners en ondernemers worden aangesproken op verkeerd gedrag en gestimuleerd om mee te denken en mee te werken**
- **De nazorg bij buitenruimteprojecten wordt verbeterd, zodat ze pas worden opgeleverd als alles helemaal afgemaakt en opgeruimd**
- **Het parkeerprobleem is voor velen de grootste steen des aanstoets in de deelgemeente Feijenoord. In alle wijken komt een parkeertelling waarna voor een gehele wijk wordt besloten of er betaald parkeren komt of niet. Lege parkeergarages dienen door creatieve acties een betere bezetting te krijgen. Bij nieuwbouw wordt de parkeernorm gehandhaafd**
- **Het kruispunt Rosestraat/Laan op Zuid/Beijerlandse laan dient met voorrang te worden aangepakt. Onze deelgemeente maakt zich in dezen sterk voor een nieuwe metroverbinding met Kralingen**
- **Bij de ontwikkeling van het stadiongebied is de deelgemeente Feijenoord voorstander van overkapping van het spoor, zodat er meer verbindingen ontstaan en meer ruimte voor sportvelden**

Goed wonen in goede en betaalbare huizen

De PvdA staat op de bres voor goede huisvesting voor iedereen bij de gemeente en bij de woningbouwverenigingen. Wij vinden dat we zuinig moeten zijn op onze sociale woningbouw, zodat de sloop van goedkope woningen alleen een laatste mogelijkheid is. Mocht er bij herstructurering sprake zijn van sloop/nieuwbouw, dan vindt de PvdA dat bewoners die dat willen een nieuwe woning in hun eigen buurt moet worden aangeboden. Bovendien streven wij naar een zo groot mogelijk aandeel van 'bereikbare woningen' in de woningvoorraad. Tegelijk willen wij de mogelijkheid dat bewoners binnen de deelgemeente wooncarrière kunnen maken.

Er zijn voor verschillende wijken ingrijpende plannen opgesteld: voor Vreewijk, de Afrikaanderwijk, de Kop van Feijenoord en Bloemhof-Hillesluis. Deze raken grote aantallen bewoners. Onze deelgemeente heeft belang bij deze plannen, omdat deze zorgen voor een goede huisvesting en voor een gevarieerd woningaanbod. Wij willen ook dat er voldoende goedkope woningen in de plannen worden gerealiseerd.

Acties van de deelgemeente:

- **Zorgen voor studentenhuisvesting, zodat een breed publiek naar de deelgemeente wordt getrokken**
- **Ervoor zorgen dat afspraken rond de wijkvisie Vreewijk door alle partijen worden nageleefd. Voor Vreewijk geldt: geen massale sloop, maar het behoud van wat goed en mooi is in ons Tuindorp.**
- **Zuinig zijn op bestaande sociale woningbouw en nieuwbouw voor de huidige bewoners van Feijenoord. Bij dat laatste willen wij zowel middenklassehuizen als goedkope huurwoningen. Wij staan pal voor de mogelijkheid om zittende bewoners binnen hun wijk een andere, betere woning te geven**
- **Het versterken van de betrokkenheid van bewoners. Ten eerste, door huiseigenaren, zowel particulieren als woningbouwverenigingen, aan te spreken op het onderhoud van hun woningen. Ten tweede, door hun een stem te geven in de ontwikkeling van plannen voor hun wijk. En ten derde, door plannen te beoordelen op hun bijdrage aan de verbetering van ieders leefomgeving in de wijk.**
- **Feijenoord moet streven naar een verdunning van de bebouwing. Er moet meer leefruimte komen, vooral in de dichtstbevolkte gebieden, Bloemhof en Hillesluis**

Economie

Het is voor een vitale deelgemeente van belang dat ondernemers een goede plaats krijgen en de mogelijkheid om te groeien en daarmee banen te scheppen. Onze wijk economie wordt gestimuleerd, maar is niet groot genoeg om Feijenoord te kunnen dragen. Wij vinden het belangrijk dat er goede verbindingen zijn met plaatsen met veel banen (de haven en de regio's Den Haag en Utrecht). Daarnaast is Feijenoord een broedplaats voor creatief ondernemerschap in Rotterdam.

Acties van de deelgemeente:

- Voor ieder winkelgebied wordt een actieplan opgesteld waarbij het verhogen van de aantrekkingskracht centraal staat. Subsidies zijn beschikbaar voor het verbeteren van de veiligheid, het ondernemersklimaat, het imago van ieder gebied en voor fysieke ingrepen
- Ondernemersondersteuning dient te zijn gericht op saamhorigheid onder ondernemers. Ondernemers moeten worden gesteund om samen aan de veiligheid te werken. Hiermee bevorderen wij ook een blijvend en duurzaam ondernemerschap en bestrijden we vluchtige bedrijvigheid zoals de belwinkels.
- Winkels in Feijenoord moeten ook op zondag open kunnen
- Elke wijk dient een bedrijfsverzamelgebouw te hebben met kleinere (dienstverlenende) bedrijven die zich mede inzetten voor een verdere verbetering van de wijk. Een mooi voorbeeld hiervan is het Business Centre Feijenoord in Hillesluis
- Het Noordereiland wordt HET kunst- en cultuureiland van Rotterdam, de plek waar het leven 'doordrenkt' is van kunst- en cultuur
- De Afrikaandermarkt is de op een na grootste markt van Nederland. De vernieuwing en verbetering daarvan dient te worden voorgezet. De markt moet schoner en het toezicht wordt goed geregeld
- Door de lage huren is Feijenoord een broedplaats voor creatieve ondernemers en kunstenaars. Er worden speciaal locaties vrijgemaakt om deze 'maatschappelijke ondernemers' worden gelokt
- Stedelijke of landelijke stimuleringsprogramma's, zoals bedrijfsinvesteringszones, worden actief in Feijenoord ingezet en uitgevoerd